

UZASADNIENIE

Ł. D. został oskarżony o to, że:

I. w dniu 22 lipca 2012 roku w kompleksie leśnym Leśnictwa K. Oddział (...), gmina B., województwo (...), nieostrożnie obchodząc się z bronią samodzielną, w wyniku czego doszło do niekontrolowanego wystrzału, nieumyślnie spowodował śmierć J. K., który zmarł na skutek odniesionej rany postrzałowej klatki piersiowej, tj. o przestępstwo z art.155 kk

II. od daty bliżej nieustalonej maja 2012 roku do 22 lipca 2012 roku, w kompleksie leśnym Leśnictwa K. Oddział (...), gmina B., województwo (...), bez wymaganego zezwolenia posiadał broń palną samodzielną oraz dwie sztuki amunicji, tj. o przestępstwo z art. 263 § 2 kk

III. w dniu 22 lipca 2012 roku w kompleksie leśnym Leśnictwa K. Oddział (...), gmina B., województwo (...) polował, nie posiadając uprawnień do polowania,

tj. o przestępstwo z art. 53 pkt 4 ustawy prawo łowieckie z dnia 13 października 1995 roku.

Sąd Rejonowy w Starachowicach wyrokiem z dnia 5 kwietnia 2017r. w sprawie sygn. akt II K 247/14 orzekł, co następuje:

I. Ł. D. uznaje za winnego popełnienia zarzucanych mu aktem oskarżenia czynów i za to :

1. za czyn opisany w pkt I aktu oskarżenia stanowiący występki z art. 155 kk, na podstawie art. 155 kk wymierzył mu karę 3 (trzech) lat pozbawienia wolności,

2. za czyn opisany w pkt II aktu oskarżenia stanowiący występki z art. 263 § 2 kk, na podstawie art.263 § 2 kk wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności

3. za czyn opisany w pkt III aktu oskarżenia stanowiący występki z art. 53 pkt 4 ustawy prawo łowieckie z dnia 13 października 1995 roku na podstawie art. 53 pkt 4 w/w ustawy wymierzył mu karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności

II. na podstawie art. 85 § 1 kk, art. 86 § 1 kk połączył orzeczone wyżej kary pozbawienia wolności i wymierzył Ł. D. jako karę łączną 3 (trzy) lata pozbawienia wolności.

III. na podstawie art. 63§1 kk zaliczył Ł. D. na poczet orzeczonej wyżej kary łącznej pozbawienia wolności okres rzeczywistego pozbawienia wolności w przedmiotowej sprawie od dnia 22 lipca 2012 roku do dnia 14 sierpnia 2012 roku, przyjmując, że jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności jest równoważny jednemu dniowi kary pozbawienia wolności

IV. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata Z. K. kwotę 4.664,12 (cztery tysiące sześćset sześćdziesiąt cztery 12/100) złotych tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu oskarżycielom posiłkowym

V. zasądził od Ł. D. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 72.486,28 (siedemdziesiąt dwa tysiące czterysta osiemdziesiąt sześć 28/100) złotych tytułem kosztów sądowych .

Apelację od wyroku wniósł obrońca oskarżonego. W oparciu o przepisy art. 425 § 1 i 2 k.p.k, art. 444 § 1 k.p.k. i art. 445 k.p.k. zaskarżył powyższy wyrok w całości. Na podstawie art. 438 pkt 2, 3 i 4 k.p.k. oraz art. 427 § 1 i 2 k.p.k. wyrokowi temu skarżący zarzucił:

1. odnośnie czynu przypisanego oskarżonemu w pkt. I wyroku;

a) naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść wyroku tj.:

- art. 5 § 2 k.p.k. przez nierozstrzygnięcie zaistniałych w toku postępowania dowodowego wątpliwości co mechanizmu postrzelenia pokrzywdzonego J. K. z przedmiotowej broni na korzyść oskarżonego pomimo, iż na podstawie zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego nie jest możliwe zrekonstruowanie przebiegu przedmiotowego zdarzenia, zaś z treści ujednocionej oraz skorygowanej opinii biegłych H. J. oraz K. S. wynika, iż najprawdopodobniej do postrzału pokrzywdzonego doszło w wyniku zahaczenia bronią o wystającą gałąź lub inny twardy element zwyżki, tym samym bezpodstawne odrzucenie korzystnej dla oskarżonego oraz znajdującej poparcie w materiale dowodowym sprawy wersji przebiegu zdarzenia i bezpodstawne przypisanie oskarżonemu winny w zakresie spowodowania śmierci w/w pomimo iż zgromadzony materiał dowodowy na to nie pozwala;

- art. 7 k.p.k. w zw z art. 175 § 1 k.p.k. poprzez wyciągnięcie przez Sąd I instancji z faktu odmowy przez Ł. D. złożenia wyjaśnień w niniejszej sprawie niekorzystnych dla niego ocen, które wedle stanowiska Sądu uzasadniają w oparciu o przyjęte przez niego hipotetyczne i niedopuszczalne twierdzenia dotyczące motywów zachowania oskarżonego, dokonaną przez Sąd ocenę wyjaśnień oskarżonego oraz jego postawy procesowej, pomimo iż jest to niedopuszczalne na gruncie polskiej procedury karnej;

- art. 7 k.p.k w zw. z art. 410 k.p.k poprzez dowolną, a nie swobodną, tendencyjną oraz sprzeczną z zasadami logicznego rozumowania wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w szczególności w postaci opinii biegłych H. J., W. D., kompleksowej opinii biegłych z Instytutu (...) w W. w tym opinii K. S., pisemnej opinii biegłych z zakresu badań broni, amunicji i balistyki wydanej w wyniku eksperymentu rzeczoznawczego jak również protokołów oględzin miejsca zdarzenia, protokołu sekcji zwłok pokrzywdzonego, protokołów oględzin przedmiotowej broni prowadzącą do oparcia przekonania o winie oskarżonego na hipotetycznej oraz najmniej korzystnej dla Ł. D. wersji zdarzenia prowadzącej do przyjęcia, iż do postrzelenia J. K. doszło na skutek nieostrożnego obchodzenia się przez w/w bronią w wyniku którego ten nieumyślnie w trakcie podawania broni nacisnął swoim palcem na język spustowy powodując zwolnienie bijaka i w konsekwencji wystrzał broni, podczas gdy z treści ujednocionej oraz skorygowanej opinii biegłych H. J. oraz K. S. wynika, iż najprawdopodobniej do postrzału pokrzywdzonego doszło w wyniku zahaczenia bronią o wystającą gałąź lub inny twardy element zwyżki bez udziału oskarżonego, co nie pozwalało na przypisanie Ł. D. dopuszczenia się przestępstwa żart. 155 k.k.;

b) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, a mający wpływ na jego treść, polegający na błędnym i nie uprawnionym przyjęciu, iż Ł. D. w dniu 22 lipca 2012 r. odbierając broń od J. K. w czasie schodzenia z ambony nie zachował należytej ostrożności w wyniku czego nieumyślnie nacisnął na spust, powodując niekontrolowany wystrzał w wyniku którego nabój trafił w klatkę piersiową J. K. powodując jego upadek, a następnie śmierć, podczas gdy ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, iż najprawdopodobniej do postrzału pokrzywdzonego doszło w wyniku zahaczenia bronią o wystającą gałąź lub inny twardy element zwyżki bez udziału oskarżonego;

2. odnośnie czynu przypisanego oskarżonemu w pkt II i III wyroku:

- rażąco niewspółmierność (surowość) kary, wyrażającą się w wymierzeniu oskarżonemu kary bezwzględnej 1 roku pozbawienia wolności za czyn z pkt II oraz kary 8 miesięcy pozbawienia wolności za czyn z pkt. III, która to kara przekracza stopień zawinienia oskarżonego, przecenia okoliczności obciążające, nie uwzględnia istniejących w sprawie okoliczności łagodzących, oraz dyrektyw wymiaru kary podczas gdy oskarżony nie kwestionował swojej winy w tym zakresie, złożył szczere i obszerne wyjaśnienia w których opisał okoliczności znalezienia przedmiotowej obroni oraz cel do jakiego zamierzał jej użyć w pełni zrozumiał naganność swojego postępowania, co uzasadniało zastosowanie wobec Ł. D. dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia orzeczonej kary;

Mając na uwadze powyższe zarzuty na zasadzie art. 437 § 1 i § 2 k.p.k skarżący wniósł o:

1. odnośnie czynu przypisanego oskarżonemu w pkt. I wyroku, o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu aktem oskarżenia czynu;
2. odnośnie czynu przypisane oskarżonemu w pkt II i III wyroku, o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez połączenie orzeczonych za te czyny kar jednostkowych pozbawienia wolności i wymierzenie oskarżonemu kary łącznej 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący lat 5.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego Ł. D., o ile zmierza do uniewinnienia oskarżonego od przypisanego mu czynu z art. 155 kk, jest niezasadna. Podniesione przez skarżącego niektóre argumenty przekonały wprawdzie Sąd odwoławczy o ich słuszności, jednak argumenty te nie mogły przesądzić o wykluczeniu odpowiedzialności oskarżonego za przypisany mu występki, o jakim mowa w przywołanym wyżej przepisie. Niezależnie jednak od podniesionej przez autora apelacji argumentacji, Sąd odwoławczy doszedł do przekonania, iż wymierzona oskarżonemu kara za czyn wskazany w pkt I aktu oskarżenia, pozostaje zbyt surowa (będzie o tym mowa w dalszej części uzasadnienia).

Sąd Rejonowy starannie przeprowadził przewód sądowy oraz zgromadził niezbędne dla rozstrzygnięcia dowody. Dokonana przez Sąd I instancji analiza oraz kompleksowa ocena zgromadzonych dowodów, w ocenie Sądu odwoławczego wymagała jednak stosownej korekty.

I tak co do obrazu art. 7 kpk w pierwszej kolejności przypomnieć należy, że przekonanie sądu o wiarygodności lub niewiarygodności określonych dowodów pozostaje pod ochroną zasady wyrażonej w art. 7 k.p.k. wtedy tylko, kiedy spełnione są warunki: ujawnienia całokształtu okoliczności sprawy (art. 410 k.p.k.) w granicach respektujących zasadę prawdy obiektywnej (art. 2 § 2 k.p.k.), rozważenia wszystkich okoliczności zgodnie z zasadą określoną w art. 4 k.p.k. oraz wyczerpującego i logicznego - z uwzględnieniem wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego - uzasadnienia przekonania sądu (art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k.) (zob. zgodnie postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2006 r. w sprawie III KK 415/06). Analiza akt sprawy wskazuje, że wymogi te nie do końca dopełnione zostały przez Sąd I instancji, co znajduje wyraz w ocenie niektórych dowodów, w szczególności opinii biegłych. Wbrew jednak argumentacji autora apelacji, brak jest w niniejszej sprawie wątpliwości, które należałoby rozstrzygać na korzyść oskarżonego.

Słusznie zatem podnosi Sąd Rejonowy, iż w dacie 22 lipca 2014r. w kompleksie leśnym leśnictwa K. oddział (...) gmina B., woj. (...) oskarżony Ł. D. nieostrożnie obchodził się z bronią samodzielną, w wyniku czego doszło do niekontrolowanego wystrzału, a w konsekwencji nieumyślnego spowodowania śmierci J. K., który zmarł na skutek odniesionej rany postrzałowej klatki piersiowej. W ocenie Sądu odwoławczego, jak słusznie zauważył skarżący, nie można jednak podzielić stanowiska Sądu I instancji w zakresie, w jakim utrzymuje, iż oskarżony Ł. D. odbierając od pokrzywdzonego J. K. broń, w chwili, kiedy pokrzywdzony znajdował się na pierwszym szczeblu windy „ambony” (wieży obserwacyjnej), nieumyślnie nacisnął na spust, powodując niekontrolowany strzał. Wskazać tu wypada na wnioski, jakie wynikają z opinii biegłych Instytutu (...) w W.: K. S., Z. M. oraz W. M.. Biegli podkreślili, iż najbardziej prawdopodobna wersja zdarzenia to ta, iż w momencie wystrzału pokrzywdzony J. K. obiema dłońmi obejmował wylot lufy, o czym świadczy okoliczność, że w materiale zabezpieczonym z wewnętrznych powierzchni dłoni J. K. praktycznie brak jest cząsteczek powystrzałowych. Jak utrzymywali dalej biegli, za przyjęciem powyższej tezy świadczy fakt, iż na zewnętrznych powierzchniach jego dłoni oraz mankietach koszuli ujawniono porównywalne bardzo duże ilości cząstek, co oznacza, że obydwie ręce J. K. znajdowały się blisko źródła cząstek powystrzałowych, najprawdopodobniej wylotu lufy broni, z uwagi na ustaloną długość broni i oszacowaną odległość strzału z pobliza. Biegli podkreślili, iż do postrzału pokrzywdzonego mogło jedynie dojść w wyniku dostania się pomiędzy kabłąk a język twardego przedmiotu lub przez naciśnięcie spustu przez inną osobę. Wykluczyli natomiast sytuację, iż w momencie wystrzału pokrzywdzony J. K. trzymał się jedną ręką za szczebel drabiny (co przy schodzeniu z niej pozostaje konieczne), zaś drugą ręką podawał załadowaną broń oskarżonemu.

W świetle zatem zgromadzonego w przedmiotowej sprawie materiału dowodowego należy wykluczyć przyjętą przez Sąd Rejonowy wersję zdarzenia (k. 969) według której, w momencie, kiedy pokrzywdzony J. K. znajdował się na pierwszym stopniu windy (patrząc od podłoża) zaczął podawać broń kolbą w dół stojącemu niżej oskarżonemu Ł. D., natomiast sam oskarżony, odbierając broń od pokrzywdzonego, nie zachował należytej ostrożności w wyniku czego nieumyślnie nacisnął na spust, powodując niekontrolowany wystrzał, powodując śmierć pokrzywdzonego. W ocenie Sądu odwoławczego, biorąc pod uwagę przywołaną wyżej opinię biegłych Instytutu (...) w W. należy stwierdzić, iż w momencie, kiedy pokrzywdzony J. K. znajdował się w stosunkowo niskiej odległości od ziemi tj. na pierwszym szczeblu windy patrząc od podłoża i obydwoma rękami trzymał broń w okolicach wylotu lufy, a podając w ten sposób strzelbę oskarżonemu doszło do niekontrolowanego wystrzału w wyniku dostania się pomiędzy kabłąk a język tej broni wystającej gałęzi. Przyjmując powyższą wersję, jako najbardziej wiarygodną, wskazać ponadto należy na wnioski wynikające z opinii innych biegłych, które w ocenie Sądu odwoławczego, pozostają zbieżne z przywołaną wyżej opinią. I tak biegły medyk sądowy – A. R., zwrócił uwagę na przestrzał klatki piersiowej pokrzywdzonego z wlotem na jej przedniej powierzchni i wylotem w okolicy nadłopatkowo – karkowej, zaś biegły z zakresu broni i balistyki – H. J. podkreślił, iż pocisk wewnątrz klatki piersiowej pokrzywdzonego poruszał się od przodu ku tyłowi, od dołu ku górze pod kątem 37 stopni w stosunku do powierzchni czołowej oraz od strony lewej ku prawej pod kątem około 5 stopni w stosunku do osi wzdłużnej ciała pokrzywdzonego.

Kontynuując dalej powyższe rozważania należy podkreślić, iż przyjęta wersja zdarzenia, w sposób, o jakim mowa powyżej, wbrew argumentacji skarżącego, nie przekreśla odpowiedzialności karnej oskarżonego Ł. D. za przypisany mu czyn, o jakim mowa w treści art. 155 kk. Jak podkreślił Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 28 lutego 2001 r., wydanym w sprawie II AKa 276/00 Prok.i Pr.-wkl. 2002/9/18, KZS 2002/10/71 do przyjęcia odpowiedzialności z art. 155 k.k. dochodzi jedynie wtedy, gdy śmierć człowieka jest niezamierzonym następstwem działania sprawcy, w rozumieniu art. 9 § 2 k.k., polegającym na niezachowaniu przeciętnego obowiązku ostrożności w sytuacji, w której na podstawie normalnej zdolności przewidywania i ogólnego obowiązku dbałości o życie ludzkie lub przewidywania skutków własnych działań można wymagać od człowieka, aby nie dopuścił do nastąpienia przestępnego skutku. Podobnie Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 19 czerwca 2013r. wydanym w sprawie LEX nr 1369290 wskazał, iż w wypadku przestępstwa z art. 155 k.k. śmierć człowieka jest niezamierzonym następstwem działania sprawcy, polegającym na niezachowaniu przeciętnego obowiązku ostrożności w sytuacji, w której, na podstawie normalnej zdolności przewidywania i ogólnego obowiązku dbałości o życie ludzkie lub przewidywania skutków własnych działań, można wymagać od człowieka, aby nie dopuścił do nastąpienia skutku.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy stwierdzić należy, iż to na oskarżonym Ł. D. ciążył obowiązek zapobieżenia krytycznemu zdarzeniu (niekontrolowanemu wystrzałowi z posiadanej przez niego broni), albowiem to oskarżony był jedynym posiadaczem tej broni i znane mu były zasady obchodzenia się z nią. Skoro oskarżony przed zejściem z „ambony” (wieży obserwacyjnej) powierzył broń pokrzywdzonemu, zaś sam zszedł jako pierwszy, to w ocenie Sądu odwoławczego, mógł i powinien przewidzieć, że każdy niezręczny ruch pokrzywdzonego, może skutkować niekontrolowanym wystrzałem broni.

Zatem całkowicie chybiony jest zarzut naruszenia art. 7 kpk.

Nietrafny jest zarzut naruszenia art. 5 § 2 kpk. Prawidłowo bowiem oceniony materiał dowodowy, o czym mowa była wyżej, pozwala na jednoznaczne ustalenie przebiegu zdarzenia, nie pozostawiając przy tym miejsca na jakiegokolwiek wątpliwości. Pamiętać przy tym należy, że „dla zasadności zarzutu naruszenia zasady in dubio pro reo nie wystarczy zaprezentowanie przez stronę własnych wątpliwości co do stanu dowodów. O naruszeniu tego przepisu można więc mówić wówczas, gdy Sąd i tylko Sąd, jako organ orzekający ustalając, że zachodzą nie dające się usunąć wątpliwości, nie rozstrzygnie ich na korzyść skazanego”. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 25 czerwca 2014r. w sprawie IIKK 131/14).

Sąd odwoławczy doszedł do przekonania, iż wymierzona oskarżonemu Ł. D. kara 3 (trzech) lat pozbawienia wolności za przypisany mu czyn z art. 155 kk pozostaje zbyt surowa. Uwzględniając dyrektywy wymiaru kary określone w art. 53 kk, a więc biorąc pod uwagę te okoliczności, które były przedmiotem ocen i rozważań Sądu I instancji zasadnym stało

się złagodzenie wymierzonej oskarżonemu Ł. D. kary pozbawienia wolności za czyn, o jakim mowa w przywołanym wyżej przepisie do lat 2 (dwóch), a w konsekwencji orzeczenie nowej kary łącznej również w wymiarze 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności. Orzekając nową karę łączną w oparciu o zasadę pełnej absorpcji, Sąd odwoławczy miał w szczególności na względzie ściśle powiązania czasowe pomiędzy zbiegającymi się przestępstwami (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 27 kwietnia 2006 r., wydany w sprawie II AKa 80/06 LEX nr 183575).

Mając na uwadze trudną sytuację materialną oskarżonego, Sąd Okręgowy, stosownie do przesłanek wynikających z treści art. 624 § 1 kpk zwolnił go od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

O należnym wynagrodzeniu w kwocie po 516,60 zł dla pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych: T. K. i M. K. za pomoc prawną udzieloną z urzędu w postępowaniu odwoławczym, orzeczono na podstawie art. 618 § 1 pkt 11 kpk, art. 619 § 1 kpk, art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 roku Prawo o adwokaturze (Dz.U.2015.615.j.t. z późn.zm.), §4 ust.1 i 3, §17 ust.2 pkt 4 i ust. 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U.2016.1714.). Wynagrodzenia te uwzględniają aktualnie obowiązujące stawki podatku VAT.

Mając zatem powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 437 § 1 kpk orzekł jak w wyroku.

SSO Bogna Kuczyńska SSO Ewa Opozda – Kalka SSO Marek Stempniak